

Kosmografia, czyli bestseller geograficzny

Data publikacji: 28.10.2017 20:00

W piątek 27. października odbyło się kolejne spotkanie organizowane przez Książnicę Cieszyńską. Cykl spotkań "Cymelia i osobliwości ze zbiorów Książnicy Cieszyńskiej" ma na celu przybliżenie historii zbiorów oraz przekazanie ciekawostek, związanych z regionem. Tym razem zaprezentowano "Kosmografię" Sebastiana Munstrena, czyli jeden z pierwszych podręczników geograficznych, wydany w XVI wieku.

Spotkanie poprowadziła Jolanta Sztuchlik, która zajmowała się między innymi tłumaczeniem dzieła, na język polski. W Książnicy znajdują się trzy egzemplarze książki, jedna w języku niemieckim (oryginalnym), jedna w języku łacińskim oraz w języku czeskim. W księgach znajdują się liczne mapy oraz opisy krajów europejskich, a także azjatyckich i afrykańskich.

- **Przede wszystkim Kosmografia nie jest dziełem tylko i wyłącznie Munstrena** – mówiła prowadząca w czasie spotkania – **Sebastian Munstren nawiązał kontakt z około 120 geografów i podróżników, którzy nadsyłali mu mapy oraz opisy różnych rejonów. Oczywiście wszystkie teksty były weryfikowane, gdyż zdarzały się błędne opisy, bądź też po prostu nieprzyjemne żarty, ze strony podróżników.**

Nie brakowało również ciekawych anegdot – **Teksty były również weryfikowane z innego względu. Gdy nadszedł opis Sardynii, w którym autor zbyt głęboko zagłębił się w tematy kościelne opisując go mianem „chciwego i nieprawego” został on w Kosmografii umieszczony** – tłumaczyła prowadząca – **problem pojawił się w momencie, gdy dzieło zostało przetłumaczone na język włoski i dotarło do rąk Inkwizycji. Autor tego opisu został spalony na stosie, jako heretyk, w związku z tym w następnych wydaniach teksty były cenzurowane w taki sposób, aby nie narazić ich autorów na żadne niebezpieczeństwo. Może być to przyczyną faktu, że bardzo pobieżnie są opisane piramidy w Egipcie.**

Jak się okazuje w XVI-wiecznym dziele nie brakowało również wzmianek o Polsce – Tutaj możemy znaleźć informacje na temat lokalnych legend, między innymi o Smoku Wawelskim. W Kosmografii znajdują się ówczesne mapy państwa polskiego i opisy zwierząt gospodarskich, jakie można było u nas spotkać. Znajduje się tu również opis lokalnej osobliwości. Jak podaje Kosmografia za czasów panowania Zygmunta I Starego w Krakowie urodziło się monstrum. Było to „dziecko z wielkimi płomieniami w oczach, na głowie posiadało róg wołu, na piersi dwie głowy zwierzęce, w pępku znajdowały się oczy kota. Żyło 3 dni”. Co ciekawe, w innych legendach możemy znaleźć swojego rodzaju odzwierciedlenie tego opisu.

Na mapach Polski w Kosmografii został również wyszczególniony Śląsk, a miasto Cieszyn zostało zaznaczone – **Na mapie możemy znaleźć lokalne miasta, w tym również Cieszyn. Zostało ono opatrzone miniaturą rotundy, w związku z czym budowla ta już wtedy była znakiem rozpoznawczym miasta** – podsumowała prowadząca.

JŚ

